

Norges vassdrags- og energidirektorat
Seksjon for småkraftverk
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Deres ref.	Deres dato	Arkivnr.	Vår ref.	Narvik,
		511	Torbjørn Sneve	28. mars 2012

Klage på NVEs vedtak vedrørende avslag på konsesjon for Øvre Russvik kraftverk i Tysfjord kommune

Vi viser til NVEs vedtak datert 29. februar 2012.

Innledning

Fjellkraft definerte tidlig Indre Tysfjord som et satsingsområde for småskala vannkraftutbygging. I forståelse med Tysfjord kommune og føringer knyttet til INON, friluftaktiviteter, kulturminner, samt etablert infrastruktur/kraftproduksjon, ble oppmerksomheten rettet mot Indre Tysfjord. Andre fjordsystemer i kommunen ble, på samme grunnlag, lagt til side.

Fjellkraft fikk da, og på tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, utført en helhetsvurdering av konfliktpotensialet for de ulike prosjektene i fjorden, enkeltvis og samlet. Storå og Russvik ble på denne bakgrunnen løftet frem som "akseptable" prosjekt og skulle utgjøre basisen i småkraftsatsingen i Indre Tysfjord.

Fjellkraft ble derfor overasket og overrumplet over Fylkesmannens og fylkeskommunens kritiske vurdering av det omsøkte tiltaket. Utbygger tar således selvkritikk på at vi ikke har vært fyllestgjørende og presis nok i beskrivelsene og vurderingene av virkningene av tiltaket.

Vi har nedenfor redegjort for det vi oppfatter som feilaktigheter og unøyaktigheter knyttet til temaene INON, landskap/friluftsliv, samt biologisk mangfold. Noe skyldes faktiske feil i INON-grunnlaget, noe kan knyttes til feil tolkning av NVE og noe kan tilskrives mangelfull informasjon fra Fjellkraft selv. *Vi viser derfor til ny og relevant kunnskap om tiltaket. I dette ligger bl a informasjon om eksisterende inngrep som gir nye premisser for beregning av INON.*

Tema og begrunnelse for et avslag

Fjellkraft forstår NVE sitt avslag som begrunnet i reduksjon av INON, konsekvenser for landskap og friluftsliv, samt biologisk mangfold. Det er i hovedsak Fylkesmannens og Fylkeskommunens uttalelser som danner grunnlaget for vedtaket. Fylkesmannen har angitt en innsigelse i sin høringsuttalelse. Denne er i hovedsak begrunnet ut fra tiltakets påvirkning på INON og "høgstaude bjørkeskog". Fylkeskommunens uttalelse, datert en drøy måned etter sluttbefaringen, synes å ligge tett opp til dette.

FJELLKRAFT AS

POSTADRESSE: Postboks 7033 St. Olavs Plass, 0130 Oslo
BESØKSADRESSE: Tullinsgate 2, 0166 Oslo

TELEFON: 23 35 45 50
FAKS: 23 35 45 60
WEB: www.fjellkraft.no
ORGNR: 986 055 959

Fjellkrafts merknader til de ulike tema og argumentasjonen bak

INON

Fjellkraft bestrider ikke begrepet INON og tankesettet bak. Temaet har hatt stort fokus og vært brukt aktivt i arealforvaltningen de senere år. NVE peker bl a på at det eksisterer "ubrutt INON fra fjord til fjell" i området, som igjen genererer økt restriktivitet.

Vi mener beskrivelsen "ubrutt INON fra fjord til fjell" ikke kan hevdes å være riktig fremstilling i dette tilfellet. Det villmarkspregete området utgjør en smal stripe som strekker seg fra Efjorden og til øvre Russvikdalen. Eksisterende inngrep i nedre Russvikdalen avskjærer tilgangen til Indre Tysfjord i sørvest, mens en 420 kV kraftlinje beskjærer og påvirker området i sør og øst.

Fjellkraft har, på dette grunnlaget, fått kvalitetssikret tiltakets virkning på INON. Denne viser bl a at eksisterende skogsbilvei til Nedre Russvikvatn, samt etablert vei i Straumen-området, påvirker INON-kategoriene vesentlig. *Beregnet tap av INON angis til ca 6,5 km² mot 14 km² tidligere.* For øvrige endringer av INON-kategoriseringen viser vi til vedlegg.

INON har vært tungt vektlagt i begrunnelsen for et negativt konsesjonsvedtak for Øvre Russvik. Fjellkraft mener det også må legges vekt på inngrepets *faktiske* påvirkning på omgivelsene. Russvikdalen karakteriseres som et avgrenset landskapsrom med liten påvirkning på omgivelsene. Dette innebærer at den faktiske påvirkningen/den visuelle konsekvensen blir av lokal karakter og begrenset til å være innenfor den markante fjellrekka som omkranser Russvikdalen (ref vedlagte skisse).

INON-beregningene er, som vist ovenfor, tuftet på faktiske feil og korrigeres til 6,5 km². I tillegg evner ikke INON-instituttet å fange opp hytter, hogstflater eller vertikale variasjoner i det aktuelle landskapsrommet. INON-verktøyet blir følgelig en unøyaktig indikator for fremstillinga av villmark og uberørt natur i området, og endringene knyttet til dette. Vi viser også til den høye andelen INON i Tysfjord kommune, 71 % - høyest i Nordland fylke og svært høyt i nasjonal målestokk.

Friluftsliv

Det virker som argumentasjonen mot Øvre Russvik, for dette temaet, relateres til Stetind og fjellets status som "nasjonalfjell". Vi minner om at klassifiseringen av Stetind som "nasjonalfjell" skjedde etter en avstemming i regi av NRK sitt radioprogram, Nitimen, og er ikke fundert på en formell verneprosess.

I tillegg mener vi at begrunnelsen tar utgangspunkt i en faktisk feil. NVE angir at området rundt Stetind er et "statlig sikret friluftsområde" (ref. første avsnitt s. 20 i KSK-notatet). Dette området er angitt til også å omfatte Presttinden, hvor det er mulig å ha innsyn til Russvikdalen.

Fjellkraft har gjort søk i alle tilgjengelige databaser, kontaktet Tysfjord kommune, lokalkjente mv og kan ikke finne noe "statlig sikret friluftsområde" med utgangspunkt i Stetind. Denne misforståelsen har stort fokus og bidrar til å skalere opp negative virkninger.

Det angis videre at prosjektet vil ha stor negativ innvirkning på friluftslivet som utøves innenfor det angitte friluftsområdet. NVE konkluderer imidlertid med at området brukes av få, i hovedsak personer med tilknytning til Russvik.

Fjellkraft mener påvirkningene på dagens friluftsliv er begrenset til de få som ferdes i Russvikdalen. Fra Stetind er det ikke innsyn til Russvikdalen (ref vedlagte foto). Vi stiller også spørsmål ved påstanden om at de som er på Presttinden, vil få redusert opplevelsesverdien av tiltaket. Påvirkningen vil være svært begrenset og avta med tiden.

Fjellkraft mener virkningene på dette temaet er skalert opp på feilaktig grunnlag.

Landskap

Argumentasjonen omkring de negative virkningene for dette temaet er nært knyttet til temaet friluftsliv. Vi mener de landskapsmessige virkningene vil være av svært lokal karakter. Beskrivelsen av virkningene, som følge av etablering av adkomstvei, er overdrevet. Dette vil være en vei som i stor grad skal etableres langs myrdrag bestående av "fattigmyr" hvor det ikke er påvist spesielle sårbare arter. Det blir svært liten ferdsel på veien i driftsfasen i og med at Russvik her en veiløs lokalisering. Det blir noe ferdsel med ATV og traktor. Veien vil raskt revegeteres og tilpasses omgivelsene (ref vedlagte eksempelfoto).

Nedgravd vannvei og redusert vannføring vil gi kun lokale landskapsmessige virkninger.

Artsmangfold, biologisk mangfold, truede arter

Begrunnelsen preges av faktiske feil. Det henvises til en "skutt jerv", hvor dette underbygger at arten er lokalisert til området. Det pekes på at jerven er truet og at bygging og drift av prosjektet, vil virke negativt på arten. Dette er feil. Lisensjakt på jerv tillates i områder der arten har en solid stamme. I 2011 utgjorde kvoten på lisensjakt 24 jerver i Nordland fylke. Vi har tidligere observert jerv i områder med pågående kraftutbygging, bl a i grøftekanalen under anleggsarbeid på Virak kraftverk i Narvik kommune.

Her er det faktisk jakten som er negativt for jerven, ikke kraftutbyggingen.

Lokaliteten "høgstaude bjørkeskog" og viktigheten av denne har vært ukjent for grunneier frem til fylkesmannens innsigelse ble kjent. Grunneier har, over en lang periode, utnyttet de naturgitte ressursene i dalen, bl a ved uttak av store mengder ved. Denne tradisjonelle og stedbetingede skogsbruken vil bli videreført av grunneier og er bl a begrunnet med driveplikt på eiendommen.

En eventuell utbygging av Øvre Russvik kan lokaliseres og tilpasses på en måte som gjør påvirkningen marginal.

Behandling av innsigelse m.v

Fjellkraft har fått forståelsen av at det skal gjennomføres en konsultasjon mellom NVE og Fylkesmannen før vedtak fattes. Konsultasjonen har til hensikt å vurdere om innsigelsen eventuelt bør trekkes etter befarings, samt fremkomst av eventuelle nye momenter. Det opplyses at konsultasjon er gjennomført. Vi antar at innsigelsen er opprettholdt, men kan ikke se at dette fremgår i notatet.

Fjellkraft ser at det ved innsigelse i andre saker, blir kjørt konsultasjonsmøter hvor også tiltakshaver deltar. Dette har ikke vært tilfelle i disse sakene. Vi mener at opplysninger som fremkom under befaringen skulle tilsi at innsigelsen burde trekkes.

Oppsummering

Følgende elementer har feil eller endringer knyttet til argumentasjon for vedtak, og som bidrar til at Fylkesmannens innsigelse bør trekkes og vedtaket omgjøres:

- Feil angivelse av eksisterende status for INON.
- Feil opplysning om "Statlig sikret friluftsområde"/område rundt Stetind.
- Feil beskrivelse av situasjon for truet art (jerv).
- Vesentlig mindre påvirkning på høgstaude-bjørkeskog enn angitt i Fylkesmannens innsigelse.

Fjellkraft mener, på dette grunnlaget, at hovedbegrunnelsen for Fylkesmannens innsigelse ikke er til stede lenger.

Konklusjon

Fjellkraft mener det er gjort konkrete feil i argumentasjonsrekken mot Øvre Russvik. I tillegg mener vi at den *faktiske* påvirkningen på INON og landskap bør legges til grunn i større grad.

Basert på ny kunnskap om inngrep i området har Fjellkraft fått utført en ny og kvalitetssikret beregning av INON. Vi mener at riktig reduksjon av INON er 6,5 km² og ikke 14 km² slik det blir vist til i begrunnelsen. Dette bidrar til å redusere konflikgraden vesentlig.

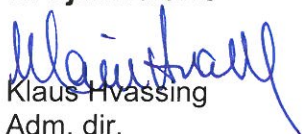
Vi peker også på forslaget til vern av Hellemo-Tysfjordområdet (St. meld. Nr. 62). Verneforslaget vil omfatte andre og utenforliggende deler av Tysfjorden (ca 500 km²) og er ment å ivareta uberørt natur og INON i alle kategorier. Vi mener følgelig at kommunens og områdets bidrag til inngrepsfrie natur- og villmarksområder i Norge er vesentlige.

Fjellkraft viser avslutningsvis til muligheten for samfunnsøkonomisk og rasjonell sambruk av infrastruktur i forbindelse med byggingen av Nedre Russvik kraftverk; nett, kai, atkomst mm.

Fjellkraft har en utfalt høy terskel for å sende inn klage på NVE sitt konsesjonsvedtak. Vi har derfor vurdert dette nøye, men mener å kunne bibringe ny kunnskap og nye premisser for konsesjonsbehandlingen.

Vi mener, på dette grunnlaget, at vedtaket for Øvre Russvik bør gjøres om og at Fylkesmannens innsigelse bør trekkes.

Med vennlig hilsen
for **Fjellkraft AS**

Klaus Hvassing
Adm. dir.

Svein-Erik Høiem
Seksjonsleder

Vedlegg: Kartskisser og foto